

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16720/2024
20.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца „Пројектоградња - конструкт“ д.о.о. из Ковина, чији је пуномоћник Никола Мађинца адвокат из ..., против туженог ЈП за комунално стамбену делатност „Ковински комуналац“ из Ковина, чији је пуномоћник Миленко Тодоровић адвокат из ..., ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2742/23 од 26.10.2023. године, у седници одржаној дана 20.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2742/23 од 26.10.2023. године, става првог и трећег изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против решења садржаног у другом ставу изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2742/23 од 26.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П 12/23 од 23.02.2023. године, исправљеном решењем П 12/23 од 09.08.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца за утврђење да тужени дискриминаторски поступа према тужиоцу у односу на наведена лична својства тужиоца и то на начине ближе изложене у изреци пресуде, захтев да се наложи туженом да одмах након пријема тужбе изврши своју службену радњу ближе описану у изреци, а све у циљу спречавања даљег вршења дискриминације у односу на тужиоца односно уклањања последица радњи којима се проузрокује штета тужиоцу и повређује интегритет и права личности тужиоца, да се у том циљу и забрани туженом да настави са игнорисањем извршења своје службене радње одлучивања о истакнутом захтеву тужиоца како је то ближе наведено у изреци, захтев да се наложи туженом да одмах након пријема тужбе изврши тражену службену радњу, као и захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 110.760,00 динара са законском затезном каматом од 14.10.2013. године до исплате и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 18.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Смедереву П 12/23 од 09.05.2023. године одбијен је предлог тужиоца за доношење допунске пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2742/23 од 26.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Смедереву П 12/23 од 23.02.2023. године, исправљена решењем П 12/23 од 09.08.2023. године. Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђено решење Вишег суда у Смедереву П 12/23 од 09.05.2023. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију побијајући је у целини из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду у ставу првом и трећем изреке, на основу члана 408. ЗПП у вези са чланом 41. став 4. Закона о забрани дискриминације, Врховни суд је нашао да ревизија није основана. Ревизија изјављена против правноснажног решења садржаног у другом ставу изреке побијане пресуде није дозвољена, у смислу члана 420. став 1. ЗПП.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Осим наведене битне повреде, ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10, и 11. ЗПП овог закона, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом, као и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона које су учињене у поступку пред другостепеним судом. Указивање ревидента на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП није основано, јер се не ради о неправилној примени одредаба парничног поступка у поступку пред другостепеним судом које су биле или могле да буду од утицаја на доношење законите и правилне пресуде. Оспоравање пуномоћја издатог пуномоћнику туженог није од значаја јер не утиче на правилност побијане пресуде. Неосновано се указује да није одлучено о свим тужбеним захтевима тужиоца јер је правноснажним решењем одбијен захтева тужиоца за доношења допунске пресуде.

Тужбом поднетом 17.01.2023. године, тужилац тражи утврђење да је тужено јавно предузеће дискриминаторски поступало према тужиоцу с обзиром на лична својства тужиоца и законског заступника тужиоца јер је одбило да одлучи о потписивању анекса 1 уговора о извођењу радова и захтеву за исплату тужиоцу по том анексу износа од 110.760,00 динара, да се наложи туженом да потпише предметни анекс, обавезе на исплату износа од 110.760,00 динара тужиоцу под претњом принудног плаћања 20.000,00 динара по дану почев од 31.07.2014. године, са траженом каматом, и забрани туженом да настави са игнорисањем потписивања предметног анекса и исплате износа од 110.760,00 динара.

Према утврђеном чињеничном стању, радње за које тужилац у чињеничним наводима тужбе и приложеним доказима тврди да представљају дискриминаторско понашање, немају такав карактер, из разлога што такво поступање није доведено у везу

са личним својствима тужиоца односно његовог законског заступника као повезаног лица.

По налажењу ревизијског суда, с обзиром на тражену правну заштиту и утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбене захтеве тужиоца, па се ревизијом неосновано оспорава правилност примене материјалног права.

Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом Републике Србије (члан 21) и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 1. Протокола 12. уз Европску конвенцију), а од 07.04.2009. године и Законом о забрани дискриминације.

Законом о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/2009) одређено је значење израза „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“, као и значење израза „лице“ и „свако“ (члан 2. став 1. и 2.). Према тој одредби, главно обележе дискриминације је неоправдано прављење разлике између лица с обзиром на неко њихово лично или претпостављено својство, а заштита од дискриминације пружа се и правном лицу које је регистровано, односно обавља делатност на територији Републике Србије.

Из наведених законских одредби произилази да је за утврђење дискриминације односно дискриминаторског поступања потребно да се лице које тражи заштиту налази у упоредивој или битно сличној ситуацији у односу на друго лице у односу на које сматра да је дискриминисано, да је прављење разлике неоправдано и везано за неко лично својство дискриминисаног лица, а уколико се лице које тражи судску заштиту не налази у таквој ситуацији, дискриминације нема.

Тужилац није у складу са правилом о терету доказивања из члана 45. став 2. Закона о забрани дискриминације учинио вероватним да је тужени извршио акт дискриминације (да је неједнако третиран у односу на друга лица која су у истој или битно сличној ситуацији с обзиром на лична својства тужиоца које наводи у тужби – због статуса тужиоца као привредног друштва у приватној својини или делатности тужиоца, односно неког од личних својстава његовог оснивача: територијална, политичка припадност, стручна оспособљеност, имовно стање и слично). Због тога је правилан закључак нижестепених судова да није извршена дискриминација тужиоца по било ком основу, на посредан или непосредан начин, па се у овом спору неосновано тражи судска заштита од дискриминације и накнада материјалне штете.

Због изнетог, на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у првом, а на основу члана 413. ЗПП као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**